

SAMMANSTÄLLNING AV INKOMMEN RESPONS SAMT BEMÖ- TANDEN MATERIAL VID FRAMLÄGGNINGEN I BEREDNINGSSKEDET

1.	UTLÅTANDEN	2
1.1	Lovisas byggnads- och miljönämnd	2
1.2	Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen)	3
1.3	Borgå museum / Östra Nylands landskapsmuseum	4
1.4	Byrån för fastighetsdata och geografisk information, Lovisa stad	5
1.5	Nylands förbund	5
1.6	Borgå stad / hälsoskydd	6
1.7	Finlands naturskyddsförbund	6
1.8	Lovisa jaktvårdsförening	8
1.9	Liljendal Jaktvårdsförening	8
1.10	Försvarmakten, Kouvola Stab 1. Logistikregementet	9
1.11	Kymmenedalens Elnät Ab	10
1.12	Östra Nylands räddningsverk	10
1.13	Trafikverket	11
1.14	Museiverket	11
1.15	Forststyrelsen	11

Vindkraftsdelgeneralplanen för Tetom i Lovisa var som utkast offentligt framlagd 16.6–10.8.2015. Utlåtanden om planförslaget begärdes av myndigheterna, och andra som berörs av planen hade möjlighet att lämna in sin åsikt om planen. Det lämnades in 5 st utlåtanden. Inga åsikter om planutkastet lämnades in.

1. UTLÅTANDEN

1.1 Lovisas byggnads- och miljönämnd

Byggnads- och miljönämnden	Bemötande
<ol style="list-style-type: none">1. Planbestämmelsen för M-4-områdena ska kompletteras så att byggande som betjänar bedrivande av jord- och skogsbruk och som tillåts på området ska placeras minst 200 m från vindkraftverken eller från områden som är anvisade för byggande av vindkraftverk.2. Området som omger planområdet ska anges som område i behov av planering enligt bullermodelleringens avgränsning, eftersom områden där planeringsriktvärdena överskrids sträcker sig utanför delgeneralplaneområdet.3. Nämnden konstaterar att en bullermodellering borde göras också för de vindkraftverk som har den starkaste totala ljudeffekten, eller alternativt ska det anges i planen att kraftverkens maximala effekt är 3,3 megawatt.4. I förslaget ska resultaten av naturutredningarna 2015 beaktas.5. Kollisions- och barriäreffekterna ska bedömas, speciellt i fråga om dagrovfåglar.6. Utöver förekomsten av fladdermöss borde projektets konsekvenser för fladdermössens höstflyttning också utredas.7. Det rekommenderas att avståndet från de enskilda vindkraftverken till bebyggelsen ska vara två kilometer.	<ol style="list-style-type: none">2. Riktvärdena för buller dag- och nattetid enligt statsrådets förordning överskrids inte vid de närmaste bostads- och fritidshusen. Enligt den gjorda bullermodelleringen, där vindkraftverkets ljudeffektnivå är 108,5 dB, ligger bullerzonen med riktvärdet 45 dB för bullernivån utomhus dagtid vid bostads- och fritidshus inom planens planeringsområde, med undantag av en liten överskridning av planområdet vid den sydvästra gränsen. På motsvarande sätt ligger bullerzonen med riktvärdet 40 dB för bullernivån utomhus vid bostads- och fritidshus huvudsakligen utanför planeringsområdet. Bullermodelleringen uppdateras utgående från den nya projektplanen för planutkast II. Staden har möjlighet att fastställa att ett område utanför planområdet, där riktvärdena enligt förordningen om buller från vindkraft överskrids, ska vara område i behov av planering i sin byggnadsordning.3. I planen tas inte ställning till kraftverkens effektmängder, utan till kraftverkens maximala höjd och ljudeffektnivåer, som påverkar genomförbarheten. I den bullermodellering som gjorts för planen tar man ställning till hur vidsträckt projekt som kan genomföras och hur hög ljudeffektnivå vindkraftverken kan ha för att bullerpåverkan ska ligga inom riktvärdena i statsrådets förordning om buller från vindkraftverk. Modelleringen har gjorts med kraftverk som har relativt stora bullerutsläpp. Vilken kraftverksmodell som slutligen väljs för projektet beror på flera olika faktorer och det avgörs inte i samband med planen. Det är möjligt att man senare väljer att genomföra projektet med effektivare kraftverk som har lägre ljudeffektnivå.4. I planutkast II beaktas alla utredningar som gjorts för planen samt de naturutredningar som ska göras för planförslaget 2019. I utkastskedet var resultaten av utredningarna tillgängliga beträffande terränggranskningarna, med undantag av uppföljningen av höstflyttningen, men de slutliga rapporterna saknades då ännu. De kommer att bifogas till planbeskrivningen.5. Vindkraftsprojektets konsekvenser för flyttfåglar-

	<p>na beträffande kollisioner, barriäreffekter och störningar bedöms noggrannare i delgeneralplanens förslagsskede utgående från materialet från uppföljningen av fåglarnas flyttning. Vid behov görs en kollisionsmodellering för de viktigaste arterna.</p> <p>6. I skogbevuxna regioner finns nästan inga terrängformer, åkrar eller vattendrag som kunde styra fladdermössens flyttning. Det finns ytterst litet känd information om fladdermössens flyttning, men det har bedömts att flyttningen följer ovan nämnda riktpunkter. Eftersom det inte finns några sådana på området, bedöms fladdermössens höstflyttning inte ske via området, och det anses därför inte nödvändigt att utreda höstflyttningen.</p> <p>7. Vad som är lämpligt avstånd mellan vindkraftverken och bebyggelsen beror mera på områdets terräng än på avståndet. I samarbete mellan arbets- och näringsministeriet, miljöministeriet, kommunikationsministeriet och försvarsministeriet har det publicerats en slutrapport från den arbetsgrupp som ska främja vindkraft (18.12.2013) samt en slutrapport från den arbetsgrupp som har utrett regleringen av vindkraftverkens bullernivåer. I dessa båda slutrapporter har det inte ansetts vara motiverat att använda skyddsavstånd angivet i meter för reglering av vindkraftsbuller. Enligt arbetsgrupperna ska vindkraftsbullret regleras via gränsvärden för ljudstyrkan i decibel. Bullret från projektets vindkraftverk har modellerats enligt miljöministeriets anvisningar och i planeringen har man följt miljöministeriets anvisningar (anvisning 2/2014).</p>
Åtgärder	<p>1. Planbestämmelsen för M-4 kompletteras enligt förslaget.</p>

1.2 Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen)

NTM-centralen	Bemötande
<p>1. Konsekvenserna för landskapet måste utredas beträffande de värdefulla kulturmiljöerna av riksintresse vid Forsby gård och herrgården Malmgård. I närområdet finns också Tervik gård och Sarvlax gård, som är värdefulla kulturmiljöer av riksintresse.</p> <p>2. NTM-centralen har inte fått någon kulturmiljö- och landskapsutredning, fastän en sådan enligt planbeskrivningen har gjorts.</p> <p>3. Av växtlighets- och naturtypsutredningen framgår inte utredningsmetoden eller tidpunkten då den har gjorts. Enligt planbeskrivningen har</p>	<p>1. Konsekvenserna för värdefulla landskaps- och kulturmiljöområden, inklusive Forsby- och Malmgårdsområdena, har bedömts i den landskapsutredning som gjorts för planen och som har rapporterats som en del av planbeskrivningen.</p> <p>2. Den landskapsutredning som gjorts för planen har rapporterats som en del av planbeskrivningen. I planbeskrivningen fanns som separata bilagor fotomontage, karta över synlighetsanalysen och landskapsutredningens bilagekarta, som stödde landskapsbeskrivningen och konsekvensbedömningen.</p> <p>3. På planeringsområdet har det gjorts en utredning av flygekorrar i delgeneralplanens utkastskede. Metoderna som användes i utredningen och tid-</p>

TETOM VINDKRAFTSDELGENERALPLAN
PLANUTKASTET OFFENTLIGT FRAMLAGT 16.6–10.8.2015

<p>den gjorts på sommaren. Den här utredningen har inte bifogats till dokumenten, så det går inte att bedöma om den är korrekt och vilka slutsatser som har dragits av den. Det hänvisas också till en utredning av flygekorrar, men den finns inte bland dokumenten.</p> <p>4. Flyttfågelutredningarna och fladdermusutredningen är uppenbarligen ännu inte färdiga och det är skäl att sända också dem till NTM-centralen före förslagsskedet.</p> <p>5. Anslutningen från anslutningen för en enskild väg vid riksväg 6 måste förbättras så att den motsvarar trafiken under byggtiden. För specialtransporter ska specialtransporttillstånd ansökas av NTM-centralen i Birkaland i god tid innan de tillståndskrävande transporterna startar. Tidpunkterna för transport av vindkraftverkens delar ska väljas så att transporterna orsakar så lite olägenheter som möjligt för den övriga trafiken. Aktören ska planera transportrutten och de åtgärder som rutten kräver innan transporterna ska genomföras. För de åtgärder som transporterna kräver ska den regionansvarige vid Nylands NTM-central kontaktas i god tid. För att göra behövliga förbättringar av landsvägen krävs tillstånd av vägghållaren.</p> <p>6. Landskapsplanens beteckningar för behov av grönförbindelse och trafikens förbindelsebehov ska anvisas i delgeneralplanen.</p>	<p>punkten för utredningen rapporteras som en del av planförslaget.</p> <p>En utredning av växtlighet och naturtyper görs som en del av delgeneralplanens planutkastskede II. En särskild rapport om utredningen görs som bilaga till planbeskrivningen. Konsekvenserna för växtligheten och naturens mångfald bedöms i planbeskrivningen.</p> <p>4. I planutkastskede II beaktas alla utredningar som gjorts för planen. I utkastskedet var resultaten av utredningarna tillgängliga beträffande terränggranskningarna, med undantag av uppföljningen av höstflyttningen, men de slutliga rapporterna saknades då ännu. De bifogas till planbeskrivningen.</p> <p>5. Den nuvarande anslutningen till riksvägen förbättras och behövliga tillstånd ansöks. Förbättringen av anslutningen vid riksvägen och stomvägen planeras i god tid. För planering av specialtransporterna och deras rutter kontaktas NTM-centralen. Specialtransporttillstånd och andra tillstånd ansöks i tillståndsskedet.</p> <p>6. Reserveringen för den nya stambanan finns anvisad i delgeneralplanen som riktgivande/alternativ bansträckning. Den för landskapsplanen gjorda planen för bansträckningen är från 1983, och i myndighetssamråd har det konstaterats att den är föråldrad för dagens tåg. För delgeneralplanen gjordes en alternativ plan på det ställe där en kurva hade konstaterats vara alltför tvär. Den ligger på planeringsområdet och i planen har det därför anvisats en riktgivande/alternativ sträckning. I planutkast II anvisas bansträckningen med motsvarande planbeteckning och -bestämmelse som i Lovisas övriga delgeneralplaner. I en delgeneralplan går det inte att anvisa en noggrannare sträckning än detta utan en mera omfattande och detaljerad plan.</p> <p>Behoven av grönförbindelse tvärs över vägen från riksväg 6 till planeringsområdet och i södra delen av planeringsområdet märks ut i delgeneralplanen.</p>
<p>Åtgärder</p>	<p>4. Utredningen om flyttfåglar och fladdermöss sänds till NTM-centralen före framläggningen i förslagsskedet.</p>

1.3 Borgå museum / Östra Nylands landskapsmuseum

<p>Borgå museum / Östra Nylands landskapsmuseum</p>	<p>Bemötande</p>
<p>I analysen har det på flera ställen konstaterats att konsekvenserna för landskapet och kulturmiljön är små, utan att detta på</p>	<p>Utgående från synlighetsanalysen och terränggranskningen har fotomontage som stöder konsekvensbedömningen beträffande landskapet och kulturmiljön</p>

TETOM VINDKRAFTSDELGENERALPLAN
PLANUTKASTET OFFENTLIGT FRAMLAGT 16.6–10.8.2015

<p>något sätt presenteras visuellt. Enligt kartan över landskapspåverkan i närlandskapet ligger de främsta vyerna mot vindkraftverken på området mellan byn Drombom och Liljendal samt över Hopom träsk. Av de här områdena har dock endast Hopom träsk beaktats i fotomontagen. Från Forsby landskapsområde, som är av riksintresse, borde fotomontage av landskapet göras från byn Drombom samt från byn Garpom, som representerar ådalens gamla byggnadsbestånd. Dessutom borde vyer granskas i västra delen av Lovisaåns och -åsens kulturlandskap. Det måste göras fler fotomontage för att skapa en helhetsbild från de områden som är klassificerade som värdefulla och på vilka enligt undersökningar alla vindkraftverk kommer att synas. Fotograferingsplatserna ska väljas så att värdefulla siktlinjer, landskapets riktpunkter och särskilt känsliga platser med tanke på kulturlandskapet och kulturmiljön framgår. Borgå museum önskar fler fotomontage från området vid herrgården Malmgård.</p>	<p>gjorts från områden vid herrgården Malmgård, Hopom träsk och Tervik gård.</p>
<p>Åtgärder</p>	<p>Fotomontage görs från byarna Drombom och Garpom samt från västra delen av Lovisaåns och -åsens kulturlandskap. Dessutom görs ett annat fotomontage från området vid herrgården Malmgård utöver det fotomontage som finns i planutkastet. Ytterligare görs fotomontage från Forsby, Björkkärr, Gammelby och Liljendal.</p>

1.4 Byrån för fastighetsdata och geografisk information, Lovisa stad

Lovisa stad	Bemötande
<p>Inget att anmärka om utkastet till detaljplan.</p>	<p>Antecknas för kännedom.</p>
<p>Åtgärder</p>	<p>Inga åtgärder.</p>

1.5 Nylands förbund

Nylands förbund	Bemötande
<p>1. Landskapsplanens riktgivande eller alternativa sträckning för östbanan går genom planområdet. Mellan vindkraftverken och den riktgivande bansträckningen måste det lämnas ett skyddsavstånd i enlighet med Trafikverkets anvisning om vindkraft.</p> <p>Östbanan är ett långsiktigt projekt, och det finns inga beslut om att förverkliga den. Att placera vindkraftverk på om-</p>	<p>1. Reserveringen för den nya stambanan finns anvisad i delgeneralplanen som riktgivande/alternativ bansträckning på grund av att banan ännu är i planeringsstadiet. Banans läge kommer att preciseras i den fortsatta planeringen. Från vindkraftverkens byggplatser lämnas ett skyddsavstånd till bansträckningen enligt Trafikverkets planeringsanvisning med beaktande av att bansträckningen eventuellt kommer att ändras.</p> <p>2. Behoven av grönförbindelse tvärs över vägen från</p>

TETOM VINDKRAFTSDELGENERALPLAN
PLANUTKASTET OFFENTLIGT FRAMLAGT 16.6–10.8.2015

<p>rådet är en medveten risk för den som bygger kraftverken, ifall bansträckningen ändras i den fortsatta planeringen.</p> <p>2. Beteckningarna för behov av grönförbindelse och trafikens förbindelsebehov i Nylands landskapsplan ska anvisas i generalplanen.</p>	<p>riksväg 6 till planeringsområdet och i södra delen av planeringsområdet märks ut i delgeneralplanen.</p>
<p>Åtgärder</p>	<p>Skyddsavståndet från vindkraftverkens områden till den riktgivande bansträckningen kontrolleras enligt Trafikverkets anvisning för vindkraft. Behoven av en grönförbindelse märks ut på plankartan.</p>

1.6 Borgå stad / hälsoskydd

Borgå stad / hälsoskydd	Bemötande
<p>Inget att anmärka.</p>	<p>Antecknas för kännedom.</p>
<p>Åtgärder</p>	<p>Inga åtgärder.</p>

1.7 Finlands naturskyddsförbund

Finlands naturskyddsförbund	Bemötande
<p>1. Elledning, jordkablar och vägar är anvisade onödigt riktgivande i planen.</p> <p>2. Det är skäl att ange vindkraftverkens monteringsområden som tv-1-områden och inte M-4-områden.</p> <p>3. I planmaterialet finns inga uppgifter om de naturutredningar som det hänvisas till. Det här gör det betydligt svårare att ge ett utlåtande. Det finns bara "Behovsprövning av Naturabedömning av Tetom vindkraftsprojekts konsekvenser för Naturaområdet Pernåvikarnas och Pernå skärgårds havsskyddsområde". MBL 9 § och innehållskraven förutsätter också att naturvärdena inne på själva planområdet ska utredas och beaktas. Vindkraftsprojektet skulle avsevärt försämra områdets värden som sammanhängande skogsområde.</p> <p>Problematisera områden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tv 1: hela området är huvudsakligen grövre och slutavverkningsmogen skog, också bestånd som är över 100 år - tv 7: huvudsakligen grövre och ganska gamla trädbestånd - tv 8: huvudsakligen grövre och slutavverkningsmogen moskog och dikade myrmarksskogar 	<p>1. Elledningen som genomkorsar planeringsområdet är anvisad som elledning på dess nuvarande plats och vindkraftsprojektets kraftledning ansluts från elstationen till den här elledningen. Vindkraftsprojektets servicevägar är anvisade som riktgivande nya vägar eller vägförbindelser som kräver betydlig förbättring med beaktande av de naturvärden som utretts i naturutredningarna. Att anvisa jordkablarna i anslutning till vägförbindelserna minskar den areal av jord- och skogsbruksmark som ska anvisas för jordkablar.</p> <p>3. I planutkast II beaktas alla utredningar som gjorts för planen. I utkastskedet var resultaten av utredningarna tillgängliga beträffande terränggranskningarna, med undantag av uppföljningen av höstflyttningen, men de slutliga rapporterna saknades då ännu. De bifogas till planbeskrivningen.</p> <p>Utgående från naturutredningarna bedöms om det finns värdefulla naturobjekt, inklusive objekt med sådana särdrag som avses i METSO-programmet, på byggområdena och de kommer att beaktas i planeringen.</p>

TETOM VINDKRAFTSDELGENERALPLAN
PLANUTKASTET OFFENTLIGT FRAMLAGT 16.6–10.8.2015

<p>- tv 9 östra delen: ungefär hälften är grövre eller slutavverkningsmogen skog och dessutom finns ett litet odikat trädbevuxet myrmarksområde</p> <p>Beträffande de här tv-områdena måste förekomsten av skogliga naturvärden (eventuella förekomster som motsvarar METSO-kriterierna klass I och II) utredas samt en flygekorrtredning göras.</p>	
<p>Åtgärder</p>	<p>2. Vindkraftverkens monterings- och resningsområden kan särskilt märkas ut på plankartan, om de ligger utanför tv-1-områdena. Alternativt kan monterings- och resningsområdena anges finnas på tv-1-områdena. I en planbestämmelse anges att vindkraftverkets monterings- och resningsområde frånsett serviceområdet ska återställas och eftervårdas efter byggskedet.</p>

1.8 Lovisa jaktvårdsförening

	Bemötande
<p>Motsätter sig planläggning av området för vindkraftsproduktion på grund av bullerolägenheterna. Röjsjöområdet är ett unikt enhetligt skogsområde i dagens södra Finland. Den tidigare Röjsjömossen och anslutande områden bildar tillsammans ett vidsträckt enhetligt område som gränsar till riksväg 7 i söder och till riksväg 6 i väster. På det här området finns ett stort bestånd av dagrovfåglar, vilkas levnadsförhållanden kommer att försämrans av projektet. Området gränsar i söder och väster till motorvägsstängsel som skapar en utmärkt livsmiljö för många arter av vilt. Årligen observeras björn, lo och varg. Dessutom är skogstypen lämplig för skogsfåglar såsom tjäder och orre. De här arternas livsmiljöer har redan nu minskat på grund av bebyggelsen och skogsbruket. Älgbeståndet på området är också på en god nivå och vitsvanshjort är en nykomling som verkar trivas bra. I flera års tid har det förekommit vildsvin på området och de trivs bra där. Vissa motsätter sig förekomsten av vildsvin, men om det ännu finns några områden där vildsvin kan leva utan att orsaka stora skador så är Röjsjö ett av dem. Om alla arter på området utsätts för buller redan under byggtiden och ökad trafik kan man bara föreställa sig vad det leder till. Också då ett vindkraftsområde är i drift krävs mycket service som säkert stör viltet, t.ex. på våren. Lovisa jaktvårdsförening anser att det är fel att det här speciella området i södra Finland ska bli förstört.</p>	<p>I anslutning till projektet har följande naturutredningar gjorts: uppföljning av den arktiska vårflyttningen, flygekorrtredning, utredning av växtlighet och naturtyper, Natura-behovsprövning av projektets konsekvenser för Pernåvikarnas och Pernå skärgårds havsskyddsområde, utredning av skogshönsfåglar, utredning av häckande fåglar, uppföljning av höstflyttningen och fladdermusutredning. Naturutredningarna som har gjorts på planeringsområdet rapporteras i samband med planutkastskede II samt utredningarna från sommaren 2019 i samband med planförslaget. Konsekvenserna för naturförhållandena bedöms noggrannare utgående från utredningarna.</p> <p>Byggarbetet påverkar tillfälligt användningen av områdena för jakt, eftersom det kan ske tillfälliga förändringar i hur viltet förekommer och rör sig på planeringsområdet under byggtiden. Älgar är vanligen skygga för människor och försöker speciellt under fortplantningstiden undvika områden där aktiv mänsklig verksamhet pågår. Det har dock noterats att exempelvis älgar anpassar sig tämligen snabbt till att tekniska konstruktioner (t.ex. kraftledningar och master) finns i deras livsmiljö.</p> <p>I utredningen av skogshönsfåglar gjordes mycket få observationer av skogshönsfåglar på området under deras speltid. På utredningsområdet finns inga spelplatser för tjäder eller orre.</p> <p>Det är inte fråga om något ödemarksområde, utan området ligger mellan två livligt trafikerade riksvägar där det på grund av vägarna och stängslen samlas djur som kan jagas.</p>
Åtgärder	Konsekvenserna för naturförhållandena bedöms i samband med planutkast II samt i planförslagsskedet. Naturutredningarna rapporteras.

1.9 Liljendal Jaktvårdsförening

Liljendal Jaktvårdsförening	Bemötande
<p>Speciellt Röjsjöområdet, men också andra områden på och kring delgeneralplaneområdet är betydelsefulla levnadsområden för älg, hjort och annat vilt. För planen måste det utarbetas en allmän bedömning av vilka konsekvenser projektet orsakar för jakten och viltet på planområdet och de omgivande områdena. I bedömningen ska</p>	<p>I anslutning till projektet har följande naturutredningar gjorts: uppföljning av den arktiska vårflyttningen, flygekorrtredning, utredning av växtlighet och naturtyper, Natura-behovsprövning av projektets konsekvenser för Pernåvikarnas och Pernå skärgårds havsskyddsområde, utredning av skogshönsfåglar, utredning av häckande fåglar, uppföljning av höstflyttningen och fladdermusutredning. Naturutredningarna</p>

<p>man utnyttja de konsekvenser som har observerats på redan byggda vindkraftsområden beträffande jakt och vilt i Finland och utomlands, exempelvis i Sverige. I bedömningarna ska det beaktas att vindkraftsområdet ligger på ett av de områden som har rikligast tillgång på vilt i hela landskapet och det kan eventuellt påverka många jaktföreningars verksamhet.</p>	<p>arna som har gjorts på planeringsområdet rapporteras i samband med planutkastskede II samt utredningarna från sommaren 2019 i samband med planförslaget. Konsekvenserna för naturförhållandena bedöms noggrannare utgående från utredningarna.</p> <p>Byggarbetet påverkar tillfälligt användningen av områdena för jakt, eftersom det kan ske tillfälliga förändringar i hur viltet förekommer och rör sig på planeringsområdet under byggtiden. Älgar är vanligen skygga för människor och försöker speciellt under fortplantningstiden undvika områden där aktiv mänsklig verksamhet pågår. Det har dock noterats att exempelvis älgar anpassar sig tämligen snabbt till att tekniska konstruktioner (t.ex. kraftledningar och master) finns i deras livsmiljö.</p> <p>I utredningen av skogshönsfåglar gjordes mycket få observationer av skogshönsfåglar på området under deras speltid. På utredningsområdet finns inga spelplatser för tjäder eller orre.</p> <p>Det är inte fråga om något ödemarksområde, utan området ligger mellan två livligt trafikerade riksvägar där det på grund av vägarna och stängslen samlas djur som kan jagas.</p>
<p>Åtgärder</p>	<p>För planbeskrivningen görs en allmän bedömning av projektets konsekvenser för viltet och jakten.</p>

1.10 Försvarsmakten, Kouvola Stab 1. Logistikregementet

Försvarsmakten	Bemötande
<p>Planbestämmelsen för tv-området ska ändras på följande sätt: <i>Begränsningar föranledda av Försvarsmaktens verksamhet såsom radarsystem, övervakningssensorer och tryggnade av radioförbindelser. Vindkraftverkens konstruktioner ovan jord får inte uppföras utan utlåtande av Försvarsmaktens huvudstab om godkännande av projektet.</i></p> <p>Dessutom föreslås att följande anvisning läggs till i planen: <i>Om storleken (större) på vindkraftverken som ska byggas, deras antal (fler) eller placering avviker från de uppgifter som försvarsmakten (Huvudstabens operativa avdelning) har utgått ifrån då utlåtande har getts om godkännande av projektet och behovet av utredningar, krävs ett nytt utlåtande av Huvudstaben om godkännande av planen och behov av utredningar.</i></p> <p>Följande anmärkningar lägger vi till i alla våra utlåtanden om markanvändning:</p> <p>Vid byggnads- och andra arbeten ska man beakta försvarsmaktens kabellinjer som</p>	

TETOM VINDKRAFTSDELGENERALPLAN
PLANUTKASTET OFFENTLIGT FRAMLAGT 16.6–10.8.2015

<p>eventuellt finns på området och i närheten. Läget för eventuella kabellinjer ska utredas i god tid, minst tio (10) arbetsdagar innan det planerade byggarbetet börjar. Alla kabelvisningar beställs av Suomen Turvallisuusverkko Oy (STUVE); asia-kaspalvelu.stuve@erillisverkot.fi.</p> <p>Kostnaderna för att flytta kablar betalas av den som orsakar ändringen.</p> <p>För vindkraftverk som är över 50 meter höga (totalhöjd från markytan) inom hela kommunens område ska alltid särskilt utlå-tande begäras av Huvudstaben.</p> <p>Enstaka under 50 meter höga (totalhöjd från markytan) små vindkraftverk får byggas, om de inte gränsar till områden som försvarsmakten stadigvarande använder.</p>	
<p>Åtgärder</p>	<p>Planbestämmelsen ändras på plankartan i enlighet med utlå-tandet och anvisningen tillfogas i planbe-skrivningen.</p>

1.11 Kymmenedalens Elnät Ab

Kymmenedalens Elnät Ab	Bemötande
<p>Inget att anmärka, om följande villkor uppfylls:</p> <p>Beställaren svarar för kostnaderna för flyttning av ledningar, om flyttning krävs till följd av byggnationen.</p> <p>Avståndskravet är 1,5 x vindkraftverkets maximihöjd (navhöjd + rotorbladens längd) från ledningsområdets yttre kant.</p>	
<p>Åtgärder</p>	<p>Avstånden till ellinjen kontrolleras.</p>

1.12 Östra Nylands räddningsverk

Östra Nylands räddningsverk	Bemötande
<p>Då planen utarbetas ska räddningsverk-samhetens krav på utrymme och vägarnas bärighet för tunga räddningsfordon beaktas. Skyltar / en orienteringskarta över området gör det dessutom möjligt för räddningsväsendet att utan dröjsmål komma i gång med sin verksamhet i en nödsituation. Det är viktigt att vägarna har namn. Det är mycket viktigt att vindkraft-verkens märkningar stämmer överens med skyltarna.</p>	<p>Vägarna på vindkraftsområdet dimensioneras enligt de tunga transportererna i byggskedet. Då betjäna-r vägarna räddningsväsendets tunga fordon också i fortsättningen.</p> <p>I samband med att kraftverken tas i drift ser man till att kraftverken uppfyller kraven enligt lagar och be-stämmelser. Kartan över områdets vägar och vind-kraftverkens namn och koordinater sänds till rädd-ningsverket då projektet byggs för att trygga trans-porterna och eventuella uttryckningar.</p>

TETOM VINDKRAFTSDELGENERALPLAN
PLANUTKASTET OFFENTLIGT FRAMLAGT 16.6–10.8.2015

Åtgärder	Inga åtgärder.
-----------------	----------------

1.13 Trafikverket

Trafikverket	Bemötande
Trafikverket anser att planen ska lämna ett skyddsavstånd till den riktgivande bansträckningen enligt Anvisningen för vindkraft (8/2012), eller också ska planen innehålla en bestämmelse om att kraftverken ska rivras då banan ska byggas.	
Åtgärder	Skyddsavståndet från området med vindkraftverk till den riktgivande bansträckningen kontrolleras enligt Trafikverkets anvisning för vindkraft.

1.14 Museiverket

Museiverket	Bemötande
Inget att anmärka om planen.	Antecknas för kännedom.
Åtgärder	Inga åtgärder.

1.15 Forststyrelsen

Forststyrelsen	Bemötande
Inget att anmärka om planen.	Antecknas för kännedom.
Åtgärder	Inga åtgärder.